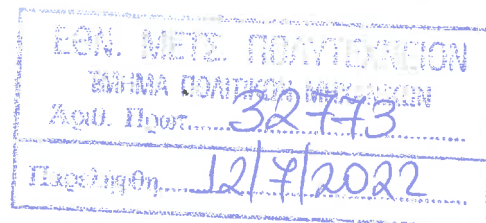


Προς  
τη Γενική Συνέλευση  
της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ



Αθήνα, 11 Ιουλίου 2022

### ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Τριμελούς Εισηγητικής Επιτροπής που αποτελείται από τον Καθηγητή της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου και Κοσμήτορα Νικόλαο Λαγαρό, τον Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Σπύρο Βλαχόπουλο και τον Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνο Γώγο για την μετακίνηση του αιτούντος Καθηγητή Δ. Μέλισσα από τη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου

#### Περιεχόμενα

- I. Ιστορικό
- II. Το νομοθετικό πλαίσιο
- III. Τυπικές προϋποθέσεις
- IV. Πρόταση της επιτροπής

## I. Ιστορικό

Ο Καθηγητής Δ. Μέλισσας υπέβαλε αίτηση στις 8.6.2022 με αριθμό πρωτοκόλλου 26398/22D004/8-6-2022 για να μετακινηθεί από τη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του Ε.Μ.Π.

Στη συνέχεια υπέβαλε στις 28.6.2022 συμπληρωματικό έγγραφο με αριθμό πρωτοκόλλου 29864/22/D04/28.6.2022 για την παροχή συμπληρωματικών στοιχείων προς τη Γενική Συνέλευση της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Κατά τη συνεδρίαση στις 29 Ιουνίου 2022 στο 2<sup>ο</sup> θέμα της ημερήσιας διάταξης (αριθ. πρωτ. 29441) η Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών συναίνεσε στη μετακίνηση από τη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του Ε.Μ.Π.

Στη συνέχεια ο Δ. Μέλισσας υπέβαλε αίτημα προς τη Γενική Συνέλευση της Σχολής των Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (αριθ. πρωτ. 30199/22/D01 - 29/06/2022).

Περαιτέρω, στη συνεδρίαση της 1 Ιουλίου 2022 η Γενική Συνέλευση της Σχολής των Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου στο 18 θέμα της ημερήσιας διάταξης (αριθ. πρωτ. 30527/30/6/2022) καθόρισε τριμελή επιτροπή η οποία αποτελείται από τον Καθηγητή της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και Κοσμήτορα Ν. Λαγαρό, τον Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Σπύρο Βλαχόπουλο και τον Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνο Γώγο.

Η συγκροτηθείσα Τριμελής Εισηγητική Επιτροπή συνήλθε σε συνεδρίαση, κατά την οποία τα μέλη αντάλλαξαν απόψεις για να αξιολογήσουν το συνολικό επιστημονικό έργο του υποψηφίου, την προσωπικότητά του και την προσφορά του στην πρόοδο της επιστήμης, με βάση την οποία αξιολογείται και θεμελιώνεται αιτιολογημένα η μετακίνηση από τη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του Ε.Μ.Π.

## II. Το νομοθετικό πλαίσιο

Με το άρθρο 16 παρ. 5 του ν. 4009/2011 (Α' 195), όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προβλέπεται η δυνατότητα και καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη μετακίνηση μελών ΔΕΠ – καθηγητών πρώτης βαθμίδας τόσο από ένα ΑΕΙ σε άλλο, όσο και εντός του ίδιου και του αυτού ΑΕΙ. Με το νόμο αυτό επιχειρήθηκε η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την ανώτατη εκπαίδευση και η θέσπιση νέων κανόνων για την οργάνωση και λειτουργία των ΑΕΙ (ΣτΕ Ολ. 520/2015, 519/2015). Σύμφωνα δε με τις εισηγητικές εκθέσεις του νόμου αυτού και των τροποποιητικών του άρθρου 16 νόμων, ο νομοθέτης επιδιώκει τον καθορισμό των προϋποθέσεων μετακίνησης μελών ΔΕΠ, κατά τρόπο ώστε να διευκολύνεται η κινητικότητα των μελών ΔΕΠ της ανώτερης βαθμίδας και να ανοίγονται περισσότερες ευκαιρίες για το διορισμό.

Στο πλαίσιο της μετακίνησης από ΑΕΙ σε ένα άλλο ΑΕΙ, ο νομοθέτης προβλέπει μία σύνθετη διοικητική διαδικασία, που αποτελείται από πολλά επιμέρους στάδια, στα οποία εμπλέκονται τόσο όργανα του Ιδρύματος προέλευσης, όσο και όργανα του Ιδρύματος υποδοχής.

Διαφορετική και σημαντικά πιο απλοποιημένη είναι ασφαλώς η διαδικασία, όταν η μετακίνηση πραγματοποιείται εντός του ίδιου Ιδρύματος. Έτσι, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 16 παρ. 5 περ. γ' και δ' του ν. 4009/2011, η μετακίνηση των μελών ΔΕΠ από ένα ΑΕΙ σε άλλο περιλαμβάνει στάδια, στα οποία εμπλέκονται τα όργανα τόσο του Ιδρύματος προέλευσης ( γνώμη της Συνέλευσης του Τμήματος, διαβίβαση της γνώμης από την Κοσμητεία στη Σύγκλητο, έγκριση της γνώμης από τη Σύγκλητο), όσο και του Ιδρύματος υποδοχής (εισήγηση τριμελούς Επιτροπής, απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, έγκριση της απόφασης από τη Σύγκλητο, πράξη Πρύτανη, δημοσιευτέα στην ΕτΚ). Αντιθέτως, όταν η μετακίνηση μέλους

ΔΕΠ πραγματοποιείται εντός του ίδιου Ιδρύματος, η διαδικασία περιλαμβάνει λιγότερα στάδια και περιορίζεται, κατά την αδιάστικτη διατύπωση του άρθρου 16 παρ. 5 περ. ε' του ίδιου νόμου, στη γνώμη του Τμήματος προέλευσης, την απόφαση του Τμήματος υποδοχής και την έγκριση της μετακίνησης από τη Σύγκλητο, η δε διαδικασία ολοκληρώνεται με την έκδοση της πράξης του Πρύτανη που δημοσιεύεται στην ΕτΚ. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να γίνουν ορισμένες επισημάνσεις.

Πρώτον, η διάταξη που αφορά στη μετακίνηση που πραγματοποιείται εντός του ίδιου Ιδρύματος, αναφέρεται στη μετακίνηση που λαμβάνει χώρα ανάμεσα σε Τμήματα του ίδιου Ιδρύματος, κατά τη διατύπωση του νόμου. Ευνόητα, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διάταξη αυτή ρυθμίζει και τη μετακίνηση που πραγματοποιείται ανάμεσα σε Σχολές του ίδιου Ιδρύματος. Και τούτο διότι η τελευταία αυτή περίπτωση, η οποία δεν ρυθμίζεται ευθέως στο νόμο, είναι απολύτως όμοια κατά τα ουσιώδη με τη μετακίνηση μεταξύ Τμημάτων και δεν προκύπτει ο τυχόν δικαιολογητικός λόγος για τη διαφορετική αντιμετώπιση του ζητήματος, τη στιγμή που και στις δύο αυτές περιπτώσεις η μετακίνηση πραγματοποιείται εντός ενός και του αυτού Ιδρύματος.

Δεύτερον, σε όλες αυτές τις περιπτώσεις που αφορούν στη μετακίνηση εντός του ίδιου Ιδρύματος, η διαδικασία είναι σαφώς πιο απλή και λιτή από άποψη σταδίων και εμπλεκόμενων οργάνων. Σε αντίθεση, δηλαδή, με τη μετακίνηση μελών ΔΕΠ από ένα ΑΕΙ σε άλλο, ούτε εμπλέκεται η Κοσμητεία, ο έλεγχος της οποίας μεσολαβεί, μετά την έκδοση του τροποποιητικού ν. 4610/2019, στις μετακινήσεις από το ένα ΑΕΙ στο άλλο, ούτε η Σύγκλητος αποφαινεται δύο φορές. Η διαφορετική αντιμετώπιση που επιφυλάσσει ο νομοθέτης στις δύο αυτές περιπτώσεις μετακίνησης είναι εύλογη, εάν ληφθεί υπ' όψιν ότι: α) ο νομοθέτης προνοεί ιδιαίτερα για τη μη αποδυνάμωση των περιφερειακών ΑΕΙ, περίπτωση που συντρέχει μεν όταν η μετακίνηση πραγματοποιείται από ένα περιφερειακό ΑΕΙ σε ένα άλλο, μη περιφερειακό ΑΕΙ, όχι όμως όταν η μετακίνηση πραγματοποιείται εντός του ίδιου ΑΕΙ· β) στην περίπτωση της

μετακίνησης μεταξύ Τμημάτων ή Σχολών εντός του ίδιου Ιδρύματος, θα ήταν περιττή ως πλεονάζουσα η διατύπωση κρίσης δύο φορές από το ένα και το αυτό όργανο, όπως είναι η Σύγκλητος, ενώ και η συμμετοχή της Κοσμητείας κρίθηκε ως μη αναγκαία από το νομοθέτη, όπως προκύπτει από τη σαφή διατύπωση του άρθρου 16 παρ. 5 περ. ε' του ν. 4009/2011, τόσο καθεαυτή, όσο και σε αντιδιαστολή με την αντίστοιχη ρύθμιση, όταν η μετακίνηση πραγματοποιείται από το ένα ΑΕΙ στο άλλο.

Τρίτον, τούτα ισχύουν ομοίως και πολύ περισσότερο, όταν πρόκειται για προσωποπαγή και όχι οργανική θέση. Όπως ρητά προβλέπεται στο άρθρο 77 παρ. 8 του ίδιου πάντα ν. 4009/2011, στην περίπτωση των προσωποπαγών θέσεων, αυτές καταργούνται με τη με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του προσωπικού που τις κατέχει από τις θέσεις αυτές. Από την πρόβλεψη αυτή συνάγεται σαφώς ότι οι προσωποπαγείς θέσεις συνδέονται εξ ορισμού με ορισμένο πρόσωπο, το οποίο και ακολουθούν, με αποτέλεσμα, σε αντίθεση με τις οργανικές θέσεις, αποχώρηση του προσώπου από αυτές να συνεπάγεται την κατάργησή τους και όχι την κένωσή τους, που θα καθιστούσε δυνατή την πλήρωσή τους από άλλο πρόσωπο. Με βάση την παραδοχή αυτή, προκύπτει ότι η μετακίνηση ενός μέλους ΔΕΠ, που κατέχει προσωποπαγή θέση, μεταξύ Σχολών του ίδιου ΑΕΙ διαφοροποιείται από τη μετακίνηση ενός μέλους ΔΕΠ από ένα ΑΕΙ σε άλλο και για τον επιπλέον λόγο, πέραν όσων προειπώθησαν, ότι η προσωποπαγής θέση εξ ορισμού δεν συμβιβάζεται με την εγκατάλειψη μίας και την κατάληψη άλλης οργανικής θέσης. Ακριβώς δε λόγω του προσωποπαγούς τους χαρακτήρα και του γεγονότος ότι, λόγω του χαρακτήρα αυτού, η ύπαρξη ή μη των θέσεων αυτών εξαρτάται από τη βούληση των προσώπων που τις κατέχουν, να παραμείνουν ή να αποχωρήσουν από αυτές, στην περίπτωση των προσωποπαγών θέσεων είναι ακόμη πιο έντονη η διαφοροποίηση σε σχέση με τη μετακίνηση από ένα ΑΕΙ σε άλλο. Διότι, στην περίπτωση των προσωποπαγών θέσεων αφενός δεν τίθεται ζήτημα αποδυνάμωσης μίας Σχολής από την αποχώρηση ενός προσώπου που δεν

καταλαμβάνει οργανική θέση και, αντίστοιχα, ενίσχυσης της έτερης Σχολής από τη μεταφορά της προσωποπαγούς θέσης και όχι την κατάληψη υφιστάμενης οργανικής θέσης, αφετέρου δεν γεννάται ζήτημα μεταφοράς πίστωσης ανάλογο με αυτό που ανακύπτει στην περίπτωση μετακίνησης από ένα ΑΕΙ σε άλλο για την κατάληψη οργανικής θέσης.

Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι η μετακίνηση ενός μέλους ΔΕΠ εντός του ίδιου ΑΕΙ – τόσο γενικά, όσο και ιδίως όταν πρόκειται για μέλος ΔΕΠ που καταλαμβάνει προσωποπαγή θέση – είτε η μετακίνηση πραγματοποιείται ανάμεσα σε Τμήματα, είτε πραγματοποιείται ανάμεσα σε Σχολές του αυτού ΑΕΙ, ανάλογα με τη δομή της οργάνωσής του, διαφέρει από τη μετακίνηση μέλους ΔΕΠ από ένα ΑΕΙ σε άλλο, καθώς ούτε περιλαμβάνει την εγκατάλειψη μίας και την κατάληψη άλλης οργανικής θέσης, ούτε απαιτεί τη μεταφορά πίστωσης μεταξύ διαφορετικών Ιδρυμάτων, ούτε θέτει σε διακινδύνευση την εύρυθμη λειτουργία, την επαρκή στελέχωση και την αυτοδυναμία των Ιδρυμάτων, δεδομένου ότι πρόκειται για ένα και το αυτό Ίδρυμα. Για το λόγο αυτό, καθώς και προς αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων και διατύπωσης πολλαπλών κρίσεων από τα ίδια όργανα του αυτού Ίδρυματος, ο νομοθέτης σαφώς διαχωρίζει τη διαδικασία που ακολουθείται για τη μετακίνηση από το ένα ΑΕΙ σε άλλο από αυτή που ακολουθείται για τη μετακίνηση εντός του ίδιου ΑΕΙ, με τη διαδικασία να είναι στην τελευταία περίπτωση, σημαντικά πιο λιτή και απλή και να περιλαμβάνει αποκλειστικά και μόνο τη γνώμη του Τμήματος ή της Σχολής προέλευσης, την απόφαση του Τμήματος ή της Σχολής υποδοχής και την έγκριση της μετακίνησης από τη Σύγκλητο και, τέλος, την έκδοση της πράξης του Πρύτανη που δημοσιεύεται στην ΕτΚ.

### III. Τυπικές προϋποθέσεις

1. Ο Δ. Μέλισσας μετακινήθηκε από το Γενικό Τμήμα Δικαίου του Παντείου Πανεπιστημίου στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου το 2007. Στο ΦΕΚ 1101/2007τχΓ αναφέρεται επί λέξει : «Με



την υπ' αριθμ. 16778/19.7.2007 πράξη του Γρύτανη του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, μετακινείται ο Αναπληρωτής Καθηγητής Δημήτριος Μέλισσας του Κωνσταντίνου από το Γενικό Τμήμα Δικαίου του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου σε αυτοδίκαια συσταθείσα προσωποπαγή θέση Αναπληρωτή Καθηγητή στον Τομέα Πολεοδομίας και Χωροταξίας με γνωστικό αντικείμενο «Πολιτειολογία» (το ίδιο που είχε και στο Γενικό Τμήμα Δικαίου του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών) επειδή είχε τα νόμιμα προσόντα». Στη συνέχεια, εκλέχθηκε Καθηγητής στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (ΦΕΚ Γ' 384/16.6.2011). Το γνωστικό του αντικείμενο είναι : Δημόσιο Δίκαιο με ειδίκευση στο Δίκαιο Πολεοδομίας , Δίκαιο Χωροταξίας και Δίκαιο Περιβάλλοντος.

Ως εκ τούτου πληροί τις προϋποθέσεις της επταετούς παραμονής στην ίδια Σχολή και της τριετούς στην ίδια βαθμίδα, που θέτει η παράγραφος 5 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011.

2. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, στην οποία είναι αναρτημένο ένα σύντομο βιογραφικό του, οι δημοσιεύσεις του, η διδασκαλία του, οι επιστημονικές δραστηριότητες και το επαγγελματικό του έργο, ο Δ. Μέλισσας, έχει συγγράψει ή επιμεληθεί 26 μελέτες και 56 άρθρα στην ελληνική, γερμανική και αγγλική γλώσσα. Περαιτέρω έχει αυτόνομη ή συνδιδασκαλία 12 μαθημάτων στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών και στη Σχολή των Τοπογράφων Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου και ένα Διασχολικό μάθημα.

Δίδαξε παλαιότερα ένα μάθημα στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Πολυτεχνείου Θεσσαλίας και 8 μαθήματα Δημοσίου Δικαίου στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, με γνωστικό αντικείμενο τότε « Πολιτειολογία» . Θα πρέπει σ' αυτό το σημείο να επισημανθεί, ότι η «Πολιτειολογία» είναι μία σύνθεση νομικοθεσμικής και διεπιστημονικής μελέτης του φαινομένου της Πολιτείας, των κατ' ιδίαν

λειτουργιών της, και εκφράζει τη διευρυμένη αντίληψη για τη μελέτη των δημοσίων θεσμών της Πολιτείας και κατ' εξοχήν τη συνεργασία περισσοτέρων επιστημών για την ερμηνεία του πολιτειακού φαινομένου και των κατ' ιδίαν θεμάτων του. Υπ' αυτή την εκδοχή, Πολιτειολογία και Δημόσιο Δίκαιο είναι δύο γνωστικά αντικείμενα με κοινές αναφορές, και συγγενές ερευνητικό, επιστημονικό και διδακτικό προσανατολισμό.

Σε κάθε περίπτωση οι διδακτικές, επιστημονικές και συγγραφικές δραστηριότητες του Δ. Μέλισσα στο Ε.Μ.Π από το 2007 μέχρι σήμερα εντάσσονται σ' ένα ενιαίο κορμό ακαδημαϊκών ενδιαφερόντων, που συνθέτουν μία σαφή επιστημονική ταυτότητα, που περιλαμβάνει το δικαϊκό τρίπτυχο «Πολεοδομία, Χωροταξία, Περιβάλλον».

3. Κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα, ο Δ. Μέλισσας, όπως αναφέρει και στις αιτήσεις μετακίνησής του τόσο προς τη Σχολή Αρχιτεκτόνων όσο και στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών, αναδεικνύει ένα πρωτότυπο δείγμα ερευνητικής, επιστημονικής και διδακτικής ενασχόλησης που επικεντρώνεται στην επιδίωξη να συνδυάσει αρμονικά το συμβατικό τεχνικό δίκαιο (πολεοδομία -χωροταξία και περιβάλλον) με τις ψηφιακές τεχνολογίες (Blockchain, Building Information Modelling, Digital Twins).

Η παραπάνω ιδιαίτερα αξιόλογη προσπάθειά του προκύπτει από την περιγραφή του μαθήματος τόσο του «Τεχνικού Δικαίου» στο 8ο Εξάμηνο στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών, όσο και του μαθήματος «Χωροταξικό-Πολεοδομικό Δίκαιο και Δίκαιο Περιβάλλοντος (Σύγχρονο Τεχνικό Δίκαιο)» στο εαρινό εξάμηνο του Μεταπτυχιακού του Τομέα II (Πολεοδομίας - Χωροταξίας) της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Η βασική στοχοθεσία των μαθημάτων αυτών, συνοψίζεται στην επίδραση των παραπάνω ψηφιακών τεχνολογιών στη διαμόρφωση του χωρικού σχεδιασμού, της ενέργειας και του περιβάλλοντος.



Η αξιολογή αυτή προσπάθεια διείσδυσης των ψηφιακών τεχνολογιών για τη συμμετοχή στον πολεοδομικό σχεδιασμό αποτυπώνεται στις σκέψεις του Δ. Μέλισσα επί λέξει σε σχετική διαδικτυακή ανακοίνωσή του (<https://www.ionima.gr/2022/01/04/opinions/blockchain-kai-symmetoxikos-poleodomikos-sxediasmos/>) :

*«Το blockchain μπορεί να βρει έδαφος στις διαδικασίες διαβούλευσης και ψηφοφορίας με τη δημιουργία συστημάτων ηλεκτρονικής συμμετοχής και ψηφοφορίας ορισμένα από τα οποία αφορούν στον τομέα του συμμετοχικού αστικού σχεδιασμού, όπως του άρθρου 5 του π.δ 90/2018 που αφορά την κατάρτιση του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού που σήμερα είναι κατεξοχήν άτυπη.*

*Χαρακτηριστικό παράδειγμα εφαρμογής blockchain η οποία άπτεται της ενίσχυσης της συμμετοχής των πολιτών στην τυποποίηση της εκπόνησης Τ.Π.Σ. που θα συνοψίζεται στη διαχείριση, αρχειοθέτηση και φύλαξη εγγράφων όπως για παράδειγμα σχέδια χρήσης γης, γενικές οικοδομικές πληροφορίες και χρονοσήμανση αυτών (timestamping). Δηλαδή τη δημιουργία ενός δημόσιου και αξιόπιστου αρχείου πολεοδομικών εγγράφων το οποίο θα εξυπηρετεί την βασική προϋπόθεση της συμμετοχής του κοινού : την έγκαιρη και εύκολη ενημέρωσή του».*

Προς αυτή την κατεύθυνση συνηγορεί και η συμμετοχή του, στο ερευνητικό πρόγραμμα «Ανάπλαση περιοχών, επανάχρηση κτιρίων, επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης καπναποθηκών Δράμας, Καβάλας, Εάνθης με τη χρήση τεχνολογίας Blockchains».

4. Στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών διδάσκονται τα εξής μαθήματα στα οποία μπορεί να συμβάλει ο κ. Δ. Μέλισσα:

- *Ανάλυση Κύκλου Ζωής Έργων Πολιτικού Μηχανικού (ΚΕΥ 1<sup>ου</sup> Εξαμήνου), στο οποίο, μεταξύ άλλων, γίνεται εισαγωγή στο δίκαιο. Δημόσιο, ποινικό, αστικό, εμπορικό κλπ δίκαιο. Ρυθμιστικό πλαίσιο αδειοδοτήσεων: περιβάλλον, χωροταξία, ενέργεια, πολεοδομία, αρχαιολογία κλπ. Ιδιωτικές συμβάσεις.*

- *Εργαστήριο Ανθρωπιστικών Σπουδών* (Υ 7ου και 8ου Εξαμήνου), αντικείμενα του οποίου, μεταξύ άλλων, αποτελούν τα: Φυσικό και δομημένο περιβάλλον, Επαγγελματική ηθική του μηχανικού, και Πολιτική και τεχνολογία. Στα αντικείμενα αυτά υπεισέρχονται νομικά θέματα, στα οποία μπορεί να συμβάλει ο κ. Μέλισσας, ενώ ειδικότερα στα θέματα δομημένου περιβάλλοντος έχει ο ίδιος ιδιαίτερη ερευνητική και επαγγελματική εμπειρία.
- *Τεχνικό Δίκαιο* (ΚΕΥ 8<sup>ου</sup> Εξαμήνου), το οποίο διδάσκεται από τον κ. Μέλισσα τα τελευταία 8 χρόνια.
- *Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις* (ΚΕΥ 9<sup>ου</sup> Εξαμήνου), αντικείμενο του οποίου αποτελεί μεταξύ άλλων το θέμα της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.
- *Τεχνολογία Μοντέλων Δομικών Πληροφοριών* (ΚΕΥ 9<sup>ου</sup> Εξαμήνου), αντικείμενο του οποίου αποτελεί μέρος των ερευνητικών δραστηριοτήτων του κ. Μέλισσα.
- *Ολοκληρωμένο Θέμα Δομοστατικού Σχεδιασμού* (Υ 9<sup>ου</sup> Εξαμήνου), το οποίο μεταξύ άλλων μπορεί να περιλαμβάνει τα νομικά θέματα που σχετίζονται με ένα έργο.
- *Ολοκληρωμένο Θέμα Υδραυλικού Σχεδιασμού* (ΚΕΥ 9<sup>ου</sup> Εξαμήνου), το οποίο μεταξύ άλλων μπορεί να περιλαμβάνει τα νομικά θέματα που σχετίζονται με ένα έργο.
- *Ολοκληρωμένο Θέμα Συγκοινωνιακού Σχεδιασμού* (ΚΕΥ 9<sup>ου</sup> Εξαμήνου), το οποίο μεταξύ άλλων μπορεί να περιλαμβάνει τα νομικά θέματα που σχετίζονται με ένα έργο.
- *Ολοκληρωμένο Θέμα Γεωτεχνικού Σχεδιασμού* (ΚΕΥ 9<sup>ου</sup> Εξαμήνου), το οποίο μεταξύ άλλων μπορεί να περιλαμβάνει τα νομικά θέματα που σχετίζονται με ένα έργο.

5. Η αδιερεύνητη συνύπαρξη στον ελληνικό χώρο από πλευράς δικαίου περιβάλλοντος, δικαίου χωροταξίας - πολεοδομίας και ενέργειας με τις σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες (Blockchain, Building Information Modelling, και Digital Twins) είναι δείγμα επιστημονικού θάραυρος και πρωτότυπης σκέψης του κ. Μέλισσα που θα συμβάλει καθοριστικά στη

βελτίωση της διδασκαλίας όλων όσων ασχολούνται με τις ψηφιακές τεχνολογίες. Συνάμα, θα συνεισφέρει και στον ανακαθορισμό των ερευνητικών-επιστημονικών δραστηριοτήτων μελών ΔΕΠ της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών που ασχολούνται με το περιβάλλον και την ενέργεια, στο βαθμό που το τρίπτυχο του Blockchain, Building Information Modelling, και Digital Twins από τη λειτουργία και τη δομή του προϋποθέτει και κατατείνει στην τυποποίηση των διαδικασιών που σχετίζονται με τα παραπάνω γνωστικά αντικείμενα. Διότι ως γνωστόν, η τυποποίηση του πολεοδομικού δικαίου και αναπόφευκτα και του δικαίου του περιβάλλοντος, δυσχεραίνει την παρανομία, συμβάλλει στο να μειώνεται η καχυποψία και να εμπνέεται εμπιστοσύνη ακόμη και στους μη συμμετέχοντες στη διαδικασία. Επίσης, ο κ. Μέλισσας θα συνεισφέρει και στην επέκταση των ερευνητικών-επιστημονικών δραστηριοτήτων μελών ΔΕΠ της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών που ασχολούνται με θέματα ανάθεσης και διαχείρισης συμβάσεων μελέτης και κατασκευής έργων.

6. Όπως αναφέρει και στις αιτήσεις μετακίνησής του τόσο προς τη Σχολή Αρχιτεκτόνων όσο και στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών, ο Δ. Μέλισσας από το 2007 έχει εντολή συνδιδασκαλίας στο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ, με «Κατεύθυνση Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης». <http://postgrad.hydro.ntua.gr/el/>

Η συμμετοχή του επικεντρώνεται στις θεματικές: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην Παράκτια Ζώνη, Παράκτια και υπεράκτια αιολικά πάρκα, Θεσμική προστασία της παράκτιας ζώνης. Το ευρωπαϊκό κεκτημένο για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης, Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός.

Το διδακτικό αυτό έργο του Δ. Μέλισσα συνάδει με τη συμμετοχή του σε συνέδρια που διοργάνωσε το Εργαστήριο Λιμενικών Έργων με τις αντίστοιχες

δημοσιεύσεις τα τελευταία 20 χρόνια, όπως ενδεικτικά: α) Η νομολογιακή προσέγγιση των παράκτιων ζωνών ως ευαίσθητων και ευπαθών οικοσυστημάτων, σε: Δεύτερο Πανελλήνιο Συνέδριο «Διαχείριση και βελτίωση παράκτιων ζωνών» Αθήνα 25-28 Νοεμβρίου 2002, Εισηγήσεις, σ. 279-285, Έκδοση Εργαστηρίου Λιμενικών Έργων ΕΜΠ, Αθήνα 2003, β) Νησιωτικές παράκτιες ζώνες και αιγιαλός, σε: Τέταρτο Πανελλήνιο Συνέδριο, Διαχείριση και Βελτίωση των Παράκτιων Ζωνών, Μυτιλήνη 23-27 Σεπτεμβρίου 2008, Εισηγήσεις, σ. 159-170, Έκδοση Εργαστηρίου Λιμενικών Έργων ΕΜΠ, Αθήνα 2008, γ) Νομοθετικές και νομολογιακές εξελίξεις στον παράκτιο χώρο, σε: Έκτο Πανελλήνιο Συνέδριο «Διαχείριση και βελτίωση παράκτιων ζωνών», Αθήνα 24-27 Νοεμβρίου 2014, Εισηγήσεις, σ. 215-223, Εκδόσεις Εργαστηρίου Λιμενικών Έργων ΕΜΠ, Αθήνα 2014, δ) Νομοθετικές και νομολογιακές εξελίξεις στη χωροθέτηση τουριστικών λιμένων, σε: Έβδομο Πανελλήνιο Συνέδριο «Διαχείριση και βελτίωση παράκτιων ζωνών», Αθήνα, Οκτώβριος 2015, Εισηγήσεις, Εκδόσεις Εργαστηρίου Λιμενικών Έργων, ΕΜΠ, Αθήνα 2015.

Η συμμετοχή του αυτή στη διδασκαλία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και στα συνέδρια του Εργαστηρίου Λιμενικών έργων συνεισέφερε αποφασιστικά στην ανάληψη πρωτοβουλίας από το Δ. Μέλισσα για να συνδιοργανώσει επιστημονική εσπερίδα και αντίστοιχη συν-επιμέλεια βιβλίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό (Κ. Σεργιάς, Δ. Μέλισσας, (Επιμ.) Θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός, Επιστημονική Εσπερίδα που διοργανώθηκε από το Σπουδαστήριο, Αθήνα - Θεσσαλονίκη Πολιτισμού, και την Επιστημονική Εταιρεία Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2018. Περαιτέρω, ο Δ. Μέλισσας συμμετείχε και στην επιστημονική δραστηριότητα Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τίτλο: «Διασυνοριακή Συνεργασία για Εφαρμογή Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού/ ΘΑΛ-ΧΩΡ2».

Έτσι, η διδακτική, επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα του Δ. Μέλισσα στα ζητήματα της θαλάσσιας χωροταξίας, του παράκτιου χώρου και του περιβάλλοντος, είναι αναμφισβήτητη. Πάντως, η χωροταξία και περιβάλλον γενικότερα αλληλοεξαρτώνται σε τέτοιο βαθμό που δεν νοείται χωροταξικός σχεδιασμός χωρίς προστασία του περιβάλλοντος και αντίστροφα. Μέρος δε του φυσικού περιβάλλοντος είναι και τα οικοσυστήματα των ακτών που ως ιδιαίτερα ευπαθή, οφείλουν να τελούν σε ένα ιδιαίτερο καθεστώς ήπιας διαχείρισης, η οποία θα πρέπει να εναρμονίζεται, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και το άρθρο 24 του Συντάγματος, με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης. Επομένως, ο Δ. Μέλισσας θα συνεισφέρει καθοριστικά σε όλους εκείνους που δραστηριοποιούνται στο θαλάσσιο χώρο και το περιβάλλον στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών και ιδιαίτερα στον Τομέα Υδάτινων Πόρων και περιβάλλοντος, στο βαθμό που η νομική και θεωρητική του αντιμετώπιση θα μπορεί να αποτελέσει ένα απαραίτητο συμπληρωματικό υπόβαθρο έρευνας και διδασκαλίας για τη συστηματοποίηση ενός πλαισίου αποτελεσματικής διαχείρισης και περιβαλλοντικής προστασίας του υδάτινου χώρου.

7. Ο Δ. Μέλισσας δραστηριοποιείται ερευνητικά και στο πεδίο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η παραπάνω δραστηριότητα αποτυπώνεται στις παρακάτω δημοσιεύσεις: Ειδικό χωροταξικό για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, Ένας χρόνος μετά, Πρακτικά επιστημονικής εσπερίδας 2 Δεκεμβρίου 2009 (Επιμ. Δ. Μέλισσας), Εκδόσεις Παπασωτηρίου, Αθήνα 2010, Η εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε αναδασωτές εκτάσεις (γνωμ), Θεωρία και Πράξη Διοικητικού Δικαίου, Ιούλιος 2011.

Επίσης ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η επιστημονική αγωνία του για την εξεύρεση ενός αξιόπιστου και ασφαλούς νομοθετικού πλαισίου για την εγκατάσταση και αδειοδότηση των πλωτών θαλάσσιων αιολικών πάρκων, που οφείλει να λάβει υπόψη ζητήματα προστασίας ενάλιων αρχαιοτήτων, εθνικής άμυνας, ναυσιπλοΐας και προστασίας φυσικού περιβάλλοντος, έτσι ώστε η Πολιτεία και

όλοι όσοι συμμετέχουν στην αδειοδοτική διαδικασία να έχουν πραγματική εικόνα για την απόδοση του έργου που διεκδικούν. (Βλ. D. Melissas, N. Vasilakos, An Optimal Strategy for Initiating and Efficiently Developing the Floating Offshore Wind Energy Sector in Greece, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, European University Institute Florence School of Regulation, Policy Paper 2021/06 και D.Melissas, E. Asprogerakas, Spatial parameters for the development of floating wind farms in Greece, European Journal of Geography, 2022, Volume 13, 4 pp. 001-017, Δ. Μέλισσας, Πλωτά αιολικά πάρκα. Πρόταση θεσμικού πλαισίου για ασφαλείς επενδύσεις με ελάχιστο δημόσιο κόστος, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, 2021).

Η βιβλιοκριτική που καταγράφεται στο Νόμος και Φύση στις 13 Απριλίου 2021 επί λέξει καταλήγει στη συμπερασματική σκέψη: « Η μελέτη του Δημήτρη Μέλισσα προσφέρει το υπόδειγμα ενός έργου όπου η νομική θεωρία δεν έπεται της νομοθεσίας και της νομολογίας, αλλά προλέγει, οραματίζεται και ανοίγει δρόμους για την πράξη. Το έργο αποτελεί μια ουσιώδη συμβολή στην επίλυση νομικών προβλημάτων που (θα έπρεπε να) απασχολούν τη Διοίκηση και τον νομοθέτη, δεδομένου ότι η μετάβαση σε φιλική προς το κλίμα ηλεκτροπαραγωγή αποτελεί ενωσιακό και εθνικό στόχο πρώτης γραμμής. Το αιολικό δυναμικό των θαλάσσιων περιοχών αποτελεί για τη χώρα μας μια μείζονα ανεκμετάλλευτη πηγή πλούτου, την οποία οφείλουμε να αξιοποιήσουμε, υπό όρους προστασίας του περιβάλλοντος.» (<https://nomosphysis.org.gr/21149/vivlioparoyysi-d-melissas-plota-aiolika-parka-protasi-thesmikon-plaisioug-gia-asfaleis-ependyscis-me-elaxisto-dimosio-kostos/?st=%CE%B3%CF%8E%CE%B3%CF%BF%CF%82>)

## VI. Πρόταση της επιτροπής

Με βάση τις παραπάνω σκέψεις, η Επιτροπή διαπιστώνει ομόφωνα ότι ο Δ. Μέλισσας συγκεντρώνει όλα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται για τη μετακίνηση από τη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών. Τούτο διότι διαθέτει αξιόλογη επιστημονική



και ερευνητική συγκρότηση, με σημαντικές και πολυάριθμες δημοσιεύσεις και υψηλής ποιότητας πρωτότυπες μελέτες σε θέματα του γνωστικού του αντικειμένου. Η πολυετής διδακτική του εμπειρία, με έμφαση σε θέματα δικαίου πολεοδομίας, χωροταξίας και περιβάλλοντος, εκτείνεται σε ιδιαίτερα επιτυχή διδασκαλία σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, στο διδακτικό έργο τόσο της Σχολής Αρχιτεκτόνων - Μηχανικών όσο και των Πολιτικών Μηχανικών του Ε.Μ.Π.

Επομένως, ο Δ. Μέλισσας θα συνεισφέρει καθοριστικά σε όλους ερευνητικούς - επιστημονικούς τομείς, στο βαθμό που η νομική και θεωρητική του αντιμετώπιση θα μπορεί να αποτελέσει ένα απαραίτητο συμπληρωματικό υπόβαθρο έρευνας και διδασκαλίας για τη Σχολή των Πολιτικών Μηχανικών.

Τέλος, η μετακίνηση του Δ. Μέλισσα θα συμβάλει στο ερευνητικό, επιστημονικό και διδακτικό έργο της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών στο βαθμό που επικεντρώνεται στην επιδίωξη να συνδυάσει αρμονικά το συμβατικό τεχνικό δίκαιο (πολεοδομία - χωροταξία και περιβάλλον) με τις ψηφιακές τεχνολογίες (Blockchain, Building Information Modelling, Digital Twins). Αυτή η αρμονική συμβίωση θα συνδράμει σε ένα νέο θεωρητικό προσανατολισμό της Σχολής των Πολιτικών Μηχανικών και είναι ιδιαίτερα καθοριστική για την ανανοηματοδότηση των ερευνητικών, διδακτικών και επιστημονικών ενδιαφερόντων της Σχολής.

Η τριμελής εισηγητική επιτροπή,



Σπύρος Βλαχόπουλος,

Καθηγητής Νομικής  
Σχολής του ΕΚΠΑ



Κωνσταντίνος Γώγος,

Καθηγητής Νομικής  
Σχολής του ΑΠΘ



Νικόλαος Λαγαρός,

Καθηγητής της Σχολής  
Πολιτικών Μηχανικών  
του ΕΜΠ